

Motion till riksdagen 2025/26:837

av **Niels Paarup-Petersen (C)**

Sänkt ålder för inköp på Systembolaget

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åldersgränsen för att köpa alkohol på Systembolaget bör sänkas från 20 år till 18 år och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det svenska monopolet på, och regleringar av, alkoholförsäljning tillhör de mest restriktiva i hela Europa. Detta motiveras genom ett folkhälsoperspektiv där riskerna antas minska av hårdare statlig kontroll. Problemet är att detta bevisats vara ett antagande som helt saknar verklighetsförankring. Jag vill därför att riksdagen ska arbeta för en liberalisering av den svenska alkohollagstiftningen. Det är ologiskt att vi har en myndighetsålder i Sverige på 18 år samtidigt som man vid den åldern anförtros att ta körkort, sluta avtal, i krig försvara sitt land, gifta sig och dricka alkohol på krogen. Däremot anses man inte vara vuxen nog att köpa en flaska vin på Systembolaget förrän man fyller 20.

Först och främst är det viktigt att förstå hur hårt reglerad försäljningen av alkohol idag är. Av EU:s 28 medlemsländer är Sverige det enda landet som inte tillåter försäljning av drycker med en alkoholhalt över 2,25 procent (3,5 för öl) i livsmedelsbutiker. Sverige har också högst åldersgräns i hela EU för köp av öl och vin – 20 år – vilket i övriga unionen som regel är 18 år. Vidare har Sverige de senaste decennierna liberaliserat marknaden för alkohol där Systembolagets öppettider förlängts, alkoholisk och bag-in-box-viner har tillåtits och antalet butiker har nästintill fördubblats sedan 1959. Detta har inte medfört större andel alkoholrelaterade skador, och det alkoholrelaterade våldet har från 1990-talet minskat mer än annat dödligt våld. Folkhälsomyndigheten har även fastslagit att riskkonsumtionen av alkohol minskat sedan 2006. Detta trots att alkoholmarknaden idag är betydligt mer liberal än tidigare.

Sammantaget är det viktigt att vi klargör vad målet med svensk alkoholpolitik är, och ser till att detta kan tillgodoses genom liberala förslag. Är målet att minska de negativa hälsoeffekter som alkoholen medför? Då är åldersgräns inte önskvärt.

Niels Paarup-Petersen (C)